

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

613.6.1

Hely

Szerző:

Widder János

Cím:

Mi az a színdinamika?

Látogatás a Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézetben

"1962"

tély

Csongrád megyei

Szilágyi, 1962. ápr. 24.

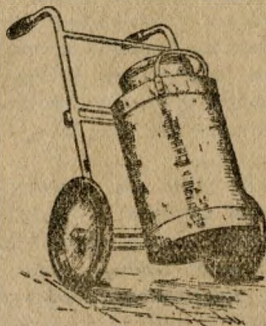
— Jaj de nehéz ez a tejeskanna! Es még fagyos is — panaszkodik a tejbolt elárúsítónője, miközben, mint minden reggel, emelgeti a kannákat.

De nézzék csak. Ez az ötletes és nagyon egyszerű kis targonca milyen könnyedén gurítja a 25 literes kannát. Csóvázás szerkezeten két kerék és egy akasztó, mely a tejeskanna füléhez kapcsolódik — és nem kell többé cipegetni! A zsákoló és ládazállító betéttel máris átalakítottuk — kész az univerzális targonca boltoknak, raktáraknak. A targoncának egyelőre még csak a mintapéldányát láttam, a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézetében. Sorozatgyártásáról most dönt a Belkereskedelmi Minisztérium. Az intézetről nem sokat tud a közvélemény. Még Budapesten, a II. kerületi meredek kis utcákban is alig tudnak eligazítani. Pedig munkájuk eredményével

gyárakban, bányákban, üzletekben, úgyszólván minden munkahelyen találkozhatunk. Feladatuk a műszaki munkavédelmen kívül a tervező, kísérletező, műszaki ellenőrző és oktató tevékenység is.

Legszélesebb körben talán az

egyéni védőfelszerelések osztálya dolgozik. A vitrinben munkaruhák, fémszálas

Tejeskannát toló targonca

kesztyűk, szemüvegek, aztán csúszásmentes, recéstalpu cipők, »lélegző« bőrruha, amely átengedi a levegőt és a különböző vegyszerek, permetező szerek ellen óv.

S hogy mondom: Csongrád megyéből vagyok, mutatnak mindjárt egy újdonságot, a hűsipari védőkötényt. A Szegedi Szalámigyárban már használják is. Fura egy kötényt! Fémláncból! Mert ez a kötényt nem a ruhát óvja, hanem az embert. A hús hasításánál gyakran »megszaladt« a kés, s a dolgozó gyomrának vágódott. A fémlánc kötényt felfogja az ütést, rugalmas, könnyen tisztán tartható.

Rövidesen kötelezővé teszik a könnyű műanyag fejvédő sisak használatát is minden olyan munkahelyen, ahol a fejet ütés, sérülés érheti. (Bányászatban, erdészetben, építőiparban). A korábban használt fejvédő sisakok nehéz anyagból készültek, s ezért nem szívesen viselték. Ez a mostani — fel is próbálom — könnyű és nagyon szilárd.

A terem sarkában »talál-

kozom« az Újszegedi Len-és Kendergyár cégjelzésével. Ők dolgozták ki és már gyártják is a lángmentes munkaruha anyagot. Ebből a végből a kohászati üzemek dolgozói kapnak védőruhát.

A szellőzéstechnikai osztályon újból Csongrád megyét érintő munkával ismerkedem. A finomkerámia üzemekben szilikózis megbetegedést okozott a kvarc tartalmú anyagok belégzése. Legjobb védekezés a megelőzés. Megállapították, hogy a tüdőre az 5 mikronnál kisebb szemcsék jutnak. Ezért nagy hatásfokú porelszívó berendezéseket, szellőztetőket helyeznek üzembe az ilyen munkahelyeken. A Hódmezővásárhelyi Majolikagyárban az ólom tartalmú festékek használatában rejlik a veszély. Itt is előírták már — használják is — az

hatják. Megállapítást nyert, hogy a jól alkalmazott színhatásoknak komoly terhelést növelő hatásuk lehet. Háromtól tizenöt százalékgig is emelheti a teljesítményt. A gépeket a hagyományos szürke helyett most már kellemes színűre festik. (Nemcsak zöldre, mert az ismét egyhangúságot adna.) Nagy szerepe van a színhatásoknak a monoton munkánál. Itt a környezetet kell változtatossá tenni. A most épülő Székesfehérvári Könynyűfémmlé lesz az első magyarországi gyár, ahol a daruktól a falakig mindennek a színét is megtervezték.

Még jó néhány hasznos, ésszerű munkavédelmi eszközről hallok. Láttam az ételszállítót, az

Műanyag fejvédő sisakok

elszívó berendezés alkalmazását.

Eszembe jut, egy korábbi riporttamon hallottam a Makói Gépgyár festőinek panaszát. Nitrolakkal dolgoznak, de nincs megfelelő védőberendezésük. Az intézetben javasolták azt az általános bevett módszert, hogy a kis alkatrészeket úgynevezett boxban, zárt dobozban fessék be. Rossz szűrőbetéteiket pedig a műszaki cikkeket árusító vállalatnál cserélhetik ki. (Itt hallottam, hogy tervezik: rövidesen megnyitnak egy munkavédelmi boltot Budapesten.)

Az egyik legérdekesebb kutatási terület a világítási osztályé, s ez a színdinamika. A színek lélektani hatása közismert. Már megszokottá válik, hogy például a meleg üzemek falát hideg színűre festik. A hőmérséklet nem lesz alacsonyabb, mégis hűvösebbnek érzünek a termet. Az idegrendszeren keresztül a színhatások így az érzetet is megváltoztat-

emelővillás targoncát,

a darutúlterhelésgátlót, a szerves oldószerek ellen védő filmes kenőcsöt, a zajártalmat megszüntető rázás-csökkentőt, az infravörös sugarakat elnyelő és a szilánkmentesen törő védőszemüveget és még mennyi mást! S ez még mind csak kis része annak a munkának, amit az intézet folytat a balesetek megszüntetésére és a dolgozók védelmére.

KÁDÁR MÁRTA